

for at faa Boligbyggeriet i Gang og Huslejen reguleret. Modstanderne af dette Forslag paaberaaber sig, at Lejertoreningen og de organiserede Lejere ikke vil være med til nogen Boligskat. Det har de protesteret imod, og saa paaberaaber man sig det. Men det er, saa vidt jeg ved, ikke rigtigt overfor det Forslag, som her er Tale om. Der er det ikke mig bekendt, at Lejerorganisationerne eller deres Repræsentanter har modsat sig, at der indføres en ny Ordning, selv om den vilde bringe en Huslestigning paa 3½ pCt., naar Formaålet er det, som er angivet i Forslaget; og hvis det er rigtigt — og det er det, saa vidt jeg har erfaret —, kan man ikke paaberaabe sig Lejerne i Modstanden mod, at dette Forslag kommer frem og bliver forsøgt gennemført.

Det skal interessere mig at se det konservative Partis Stilling her i dette høje Ting til dette Lovforslag, der gaar ud paa at vælte det hele over Ende, hvad Tilskud og Laan angaar. Thi ude omkring i Kommunerne — adskillige af de ærede konservative Repræsentanter her er jo Medlemmer af Byraadene — er de Konservative de første til sammen med os andre at hævde, at Staten vælter ganske uforsvarlige Byrder over paa Kommunerne og ikke undlader nogen Lejlighed til at gøre Livet haardt i Byerne. Det er ikke mere end 14 Dage siden, at et meget fremtrædende konservativt Medlem af Landstinget under Budgetbehandlingen i Aarhus Byraad netop stod og docerede det. Her kommer man nu med et Lovforslag, som, hvis det vedtages, i Sandhed vil sætte Byerne i en meget pinlig Forleghed og give dem ganske kolossale Byrder. Nu skal det blive interessant at se, hvorledes de ærede konservative Medlemmer vil stille sig til dette Forslag.

Det eneste Bidrag, der efter det foreliggende Lovforslag kan blive Raad til til Boligbyggeriet, er 10 000 Kr. til Byggeplaner eller et Byggelaboratorium. Det er overkommeligt, men der vil vist heller ikke fremstaa mange Huse af den Grund; det tror jeg man kan se bort fra. Men da den Bevilling er saa ubetydelig, er der ikke Grund til at spille saa forfærdelig mange Ord derpaa.

Alle de Ændringer i den bestaaende Huslejelov, jeg her har nævnt, er efter min Mening uheldige, og alt bør sættes ind paa at forhindre deres Gennemførelse; Lovforslagets Bestemmelser maa i alt Fald ændres ganske betydeligt.

Affattelsen af Paragraffen om Lovens Gyldighed er forandret. I den nugældende Lov hedder det: „Denne Lov gælder til 1.

April 1922“, og den tilsvarende Formulering har været benyttet i alle de tidligere Huslejelove. Nu foreslaas følgende Affattelse: „Lovens Gyldighed ophører den 1. April 1923“. Der ligger ogsaa Tendens i det. Vil man dermed udtrykkelig angive, at efter den 1. April 1923 maa der overhovedet eller skal der overhovedet ikke være nogen Huslejelov? Det var interessant at faa det at vide. Jeg tror ikke, at Forholdene vil forme sig saaledes, at selv de konservative Partier vil vove i 1923 helt at gaa bort fra Huslejelovgivningen. Derpaa tyder ogsaa en enkelt Bestemmelse i Forslaget, idt der staar, at Nævnene skal fungere til 1. Juli 1923. Men hvorfor saa ikke sige paa samme Maade som sædvanligt, at „Loven gælder til“, og ikke, at „Lovens Gyldighed ophører“?

Selve Lovforslaget viser jo i øvrigt, at man erkender, at Loven ikke helt kan ophæves, at det vilde være uforsvarligt. Men man søger saa gennem Ændringer at gøre den saa betydningsløs som vel muligt, naar Talen skal være om Lejerbeskyttelse. Det staar for mig saaledes, at det udelukkende er Grundejerinteresser eller i alt Fald Grundejersympatier, som præger de Ændringer, der her er fremsat Forslag om. Jeg kan ikke se, at der er taget tilbørligt Hensyn til Lejerne. Overvejelserne, der har kunnet føre til dette Resultat, maa absolut have været ensidige. Man maa erindre, at denne Lovgivning tager Sigte paa de mindre hensynsfulde Grundejere. Der lovgives for de hensynsløse Grundejere, de inhumane Grundejere, og det maa tages i Betragtning, naar man skal bedømme Ændringerne i Loven. Der er mange Grundejere, som ikke har følt sig forulempet af Loven, jeg tror at turde sige, at de allerfleste ikke har det. Det er nemlig kun et Mindretal af Landets Grundejere, som er Medlemmer af Husejerorganisationer, og det er et endnu mindre Mindretal af disse Grundejere, som ved alle mulige Lejligheder taler om Uretfærdigheder, der slet ikke eksisterer. Der er desværre den største Sandsynlighed for, at Spekulation i Ejendomme, som var saa uhyggelig, det Jobberi, som nu har kulmineret, skal blusse op igen, hvis man gennemfører saadanne Ændringer, som her er foreslaet. Og det vilde dog vist nok samfundsmæssigt set være mindre heldigt.

Den største Del af Grundejerne, vover jeg at paastaa, holder sig udenfor Agitationen, er passive og føler, at Nævnene er rimelige, og at der ingen Grund er til at gaa til saa gennemgribende Forandringer, som her er foreslaet. Nævnene er heller ikke vendt mod Grundejerne, det kan enhver